

EUROPEISKA DATATILLSYNSMANNEN

Yttrande från Europeiska datatillsynsmannen om ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om införande av ett europeiskt föreläggande om bevarande av bankkontotillgångar för att underlätta gränsöverskridande skuldindrivning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur

(2011/C 373/03)

EUROPEISKA DATATILLSYNSMANNEN HAR ANTAGIT DETTA YTTRANDE

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt, särskilt artikel 16,

med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grund-läggande rättigheterna, särskilt artiklarna 7 och 8,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter ⁽¹⁾,

med beaktande av begäran om yttrande i enlighet med artikel 28.2 i förordning (EG) nr 45/2001 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter ⁽²⁾,

HÄRIGENOM FRAMFÖRS FÖLJANDE.

I. INLEDNING

1. Den 25 juli 2011 antog kommissionen ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om införande av ett europeiskt föreläggande om bevarande av bankkontotillgångar för att underlätta gränsöverskridande skuldindrivning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur ⁽³⁾.
2. Förslaget sändes till Europeiska datatillsynsmannen i enlighet med artikel 28.2 i förordning (EG) nr 45/2001 samma dag som det antogs. Datatillsynsmannen hade rådfrågats informellt innan förslaget antogs. Datatillsynsmannen välkomnade detta informella samråd och uppskattar att hänsyn har tagits till nästan alla hans synpunkter i det slutliga förslaget.

⁽¹⁾ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ EGT L 8, 12.1.2001, s. 1.

⁽³⁾ Se KOM(2011) 445 slutlig.

3. I sitt yttrande kommer datatillsynsmannen att i korthet beskriva och analysera förslagets dataskyddsaspekter.

II. FÖRSLAGETS DATASKYDDASPEKTER

II.1 Verksamheter som rör databehandling enligt förslaget till förordning

4. Förslaget till förordning syftar till att fastställa ett europeiskt förfarande för en säkerhetsåtgärd som gör det möjligt för en fordringsägare (nedan kallad *käranden*) att erhålla ett europeiskt föreläggande om bevarande av bankkontotillgångar som förhindrar uttag eller överföring av tillgångar som gäldenären (nedan kallad *svaranden*) har på ett bankkonto inom EU. För närvarande medför "betungande, tidskrävande och kostsamma" förfaranden att gäldenärer lätt kan undvika verkställighetsåtgärder genom att snabbt flytta sina medel från ett bankkonto i en medlemsstat till ett bankkonto i en annan medlemsstat och detta är något som ska åtgärdas genom förslaget ⁽⁴⁾.
5. Som beskrivs i förslaget till förordning behandlas personuppgifter på olika sätt och överförs mellan olika aktörer. En relevant distinktion görs mellan två olika situationer. Det gäller för det första situationen när ett europeiskt föreläggande om bevarande av bankkontotillgångar begärs innan rättsliga förfaranden inleds eller när domen, den inför domstol ingångna förlikningen eller den officiella handlingen ännu inte har förklarats vara verkställbar i verkställighetsmedlemsstaten ⁽⁵⁾. Det gäller för det andra situationen när ett europeiskt föreläggande om bevarande av bankkontotillgångar begärs efter det att en dom, en inför domstol ingångna förlikning eller en officiell handling har erhållits.
6. I den första situationen är det käranden som tillhandahåller kärandens och svarandens personuppgifter (identifikationsuppgifter, uppgifter om svarandens bankkonto, redovisning av relevanta omständigheter samt bevisning om uppträdande) till den nationella domstol där talan för prövning av ärendet i sak ska väckas i enlighet med de tillämpliga reglerna om domstols behörighet. Ansökan görs med hjälp av mallen i bilaga I till förslaget (se artikel 8 i förslaget).

⁽⁴⁾ Se förslagets motivering, s. 4.

⁽⁵⁾ Begreppet "officiell handling" definieras i artikel 4.11 i förslaget som "en handling som har upprättats eller registrerats som en officiell handling (acte authentique) i en medlemsstat och vars äkthet a) avser handlingens underskrift och innehåll, och b) har bestyrkts av en offentlig myndighet eller annan myndighet som bemyndigats för ändamålet".

7. I den andra situationen sänder käranden svarandens personuppgifter (identifikationsuppgifter, uppgifter om svarandens bankkonto och en kopia av domen, den inför domstol ingångna förlikningen eller den officiella handlingen) antingen till den domstol som utfärdade domen eller förlikningen eller också, när det gäller en offentlig handling, till den behöriga myndighet i den medlemsstat där handlingen upprättades, eller direkt till den behöriga myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten. Ansökan görs med hjälp av mallen i bilaga I till förslaget (se artikel 15).
8. I båda situationerna måste käranden tillhandahålla alla uppgifter om svaranden och svarandens bankkonto (eller bankkonton) som behövs för att banken (eller bankerna) ska kunna identifiera svaranden och dennes konto (eller konton) (se artikel 16 i förslaget). För fysiska personer omfattar detta svarandens fullständiga namn, bankens namn, kontonummer, svarandens fullständiga adress och dennes födelsedatum, nationella identifikationsnummer eller passnummer. Allt detta framgår av mallen i bilaga I (se punkt 4.7 i bilaga I). Uppgifter som är frivilliga i mallen är svarandens telefonnummer och e-postadress (se punkt 3 i bilaga I).
9. Om käranden inte har tillgång till svarandens kontoinformation, får käranden inkomma med en framställan om att den behöriga myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten ska erhålla de nödvändiga uppgifterna enligt artikel 17 i förslaget. En sådan framställan ska göras i ansökan om ett europeiskt föreläggande om bevarande av bankkontotillgångar och måste innehålla "all information som är tillgänglig för käranden" om svaranden och dennes bankkonto (se artikel 17.1 och 17.2). Domstolen eller utfärdandemyndigheten utfärdar ett europeiskt föreläggande om bevarande av bankkontotillgångar och översänder detta till den behöriga myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten som använder "alla lämpliga, skäligen medel som är tillgängliga i verkställighetsmedlemsstaten för att inhämta den[na] information" (artikel 17.3 och 17.4). Informationen ska inhämtas på ett av följande sätt: de kan förelägga alla banker på deras territorium att avslöja om käranden har ett konto hos dem, eller så kan de ge den behöriga myndigheten tillgång till information som innehas av offentliga myndigheter i register eller på annat sätt (artikel 17.5).
10. I artikel 17.6 betonas det att den information som avses i artikel 17.4 ska vara "relevant och tillräcklig för att identifiera svarandens bankkonto (eller bankkonton), men den ska inte vara inte [sic!] alltför omfattande; den ska vara begränsad till a) svarandens adress, b) namnet på den bank (eller de banker) som för svarandens bankkonto (eller bankkonton), och c) svarandens bankkontonummer".
11. I flera bestämmelser i förslaget behandlas gränsöverskridande utbyte av information, inklusive personuppgifter.

När det gäller överföring av ett europeiskt föreläggande om bevarande av bankkontotillgångar från domstolen eller utfärdandemyndigheten i verkställighetsmedlemsstaten, görs detta med hjälp av mallen i bilaga II till förslaget (se artiklarna 21 och 24 i förslaget). Denna mall innehåller färre uppgifter om svaranden eftersom det inte görs någon hänvisning till svarandens födelsedatum, nationella identitets- eller passnummer, telefonnummer eller e-postadress. Att döma av de olika åtgärder som beskrivs i förslaget till förordning beror detta antingen på att svarandens kontonummer redan har fastställts bortom allt tvivel eller också på att dessa uppgifter fortfarande måste inhämtas av den behöriga myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten med stöd av artikel 17 i förslaget.

12. I artikel 20 behandlas kommunikation och samarbete mellan domstolar. Information om alla relevanta omständigheter får begäras direkt eller via kontaktpunkterna för det genom rådets beslut 2001/470/EG inrättade europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område ⁽¹⁾.
13. Inom tre arbetsdagar efter det att banken har mottagit det europeiska föreläggandet om bevarande av bankkontotillgångar ska den meddela den behöriga myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten och käranden med hjälp av mallen i bilaga III till förslaget (se artikel 27). I denna mall ska samma uppgifter lämnas om svaranden som i mallen i bilaga II. I artikel 27.3 fastställs det att banken får översända sin förklaring med hjälp av ett säkrat elektroniskt kommunikationsmedel.

II.2 Dataskyddskrav

14. De olika verksamheter som rör behandling av personuppgifter enligt förslaget till förordning måste utföras med vederbörligt iakttagande av dataskyddsbestämmelserna i direktiv 95/46/EG och den nationella genomförandelagstiftningen. Europeiska datatillsynsmannen ser med tillfredsställelse att detta har understrukits i skäl 21 och artikel 46.3 i förslaget. Datatillsynsmannen välkomnar också hänvisningen till artiklarna 7 och 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna i skäl 20 i förslaget.
15. Vissa uppgifter om käranden och svaranden är nödvändiga för att det europeiska föreläggandet om bevarande av bankkontotillgångar ska fungera ordentligt. Enligt dataskyddsbestämmelserna ska endast sådana uppgifter användas som är proportionella och faktiskt nödvändiga. Datatillsynsmannen välkomnar att kommissionen allvarligt har övervägt om behandlingen av personuppgifter för detta förslag är proportionell och nödvändig.

⁽¹⁾ EGT L 174, 27.6.2001, s. 25.

16. Detta framgår för det första av den begränsade uppräknings av personuppgifter som är nödvändiga enligt artiklarna 8, 15 och 16 samt bilagorna till förslaget. Datatillsynsmannen ser med tillfredsställelse att mängden personuppgifter minskar i de olika bilagorna som följer de olika åtgärderna i förfarandet för det europeiska föreläggandet om bevarande av bankkontotillgångar. Generellt sett har datatillsynsmannen ingen anledning att tro att uppgiftskraven går längre än vad som krävs med avseende på förslaget till förordning. I detta avseende har datatillsynsmannen endast två ytterligare anmärkningar.
17. Den första gäller kändens adressuppgifter i bilagorna till förslaget till förordning. Enligt artikel 25 i förslaget ska svaranden delges det europeiska föreläggandet om bevarande av bankkontotillgångar samt alla handlingar som ingetts till domstolen eller den behöriga myndigheten för att erhålla föreläggandet, vilket förefaller inbegripa de uppgifter som föreskrivs i bilaga I, II och III. Det finns inget som tyder på att kändens skulle kunna begära att dennes adressuppgifter skulle kunna avlägsnas från de olika handlingarna innan de sänds till svaranden. Eftersom det kan finnas omständigheter då det skulle kunna medföra en risk för att kändens utsätts för påtryckningar utanför domstolsförfarandet av svaranden om kändens adressuppgifter röjs för svaranden, föreslår datatillsynsmannen att det i artikel 25 införs en möjlighet för kändens att begära att dessa uppgifter ska avlägsnas från de uppgifter som tillhandahålls svaranden.
18. Den andra anmärkningen gäller fälten med frivilliga uppgifter i bilaga I gällande telefonnummer och e-postadress. Om dessa uppgifter ska inkluderas som datafält som kan användas om det saknas andra kontaktuppgifter för svaranden, bör detta klargöras. I annat fall verkar det inte finnas någon anledning att behålla dessa datafält.
19. Ett annat exempel på att kommissionen verkligen har övervägt frågan om det är proportionellt och nödvändigt att behandla personuppgifter med avseende på syftet med detta förslag, är den uttryckliga hänvisningen till nödvändighetsprincipen i artiklarna 16, 17.1 och 17.6 i förslaget. I artikel 16 hänvisas till alla uppgifter "som behövs" för att identifiera svaranden, i artikel 17.1 till den information "som krävs" och i artikel 17.6 upprepas lydelsen i artikel 6.1 c i direktiv 95/46/EG där det fastställs att uppgifterna ska vara adekvata, relevanta och inte får omfatta mer än nödvändigt. Datatillsynsmannen är tillfredsställd med dessa bestämmelser eftersom de tydliggör att insamlingen av personuppgifter bör ske i enlighet med nödvändighetsprincipen. Men artikel 17 väcker ändå några frågor.
20. Enligt artikel 17.2 ska kändens tillhandahålla "all information som är tillgänglig för kändens" om svaranden och dennes bankkonton. Detta är en bred formulering som skulle kunna medföra överföring av alla typer av uppgifter om svaranden. Av bestämmelsen framgår det inte klart om dessa uppgifter bör begränsas till uppgifter som är nödvändiga för att identifiera svaranden och fastställa dennes bankkonto (eller bankkonton). Datatillsynsmannen rekommenderar att denna begränsning ska införas i artikel 17.2.
21. Hänvisningen i artikel 17.4 till "alla lämpliga, skäliga medel" skulle kunna innebära undersökningsmetoder som utgör ett allvarligt intrång i svarandens privatliv. Men när denna hänvisning jämförs med artikel 17.5 blir det uppenbart att dessa medel begränsas till de två metoder som beskrevs i punkt 9 i detta yttrande. För att förhindra eventuella missförstånd om omfattningen av de medel som den behöriga myndigheten har tillgång till skulle emellertid lagstiftaren kunna överväga att ersätta hänvisningen till "alla lämpliga, skäliga medel" med "en av de båda metoder som avses i punkt 5".
22. Beträffande de två metoder som anges i artikel 17.5 b har datatillsynsmannen en fråga när det gäller den andra metoden. Denna metod avser tillträde till information för den behöriga myndigheten där offentliga myndigheter eller förvaltningar förfogar över denna information i register eller på annat sätt. I bilaga I till förslaget hänvisas det till "befintliga offentliga register" (se punkt 4 i bilaga I). För tydlighetens skull bör det förklaras vad som faktiskt avses med artikel 17.5 b i förslaget. Det bör understrykas att den inhämtade informationen inte bara ska vara nödvändig med avseende på syftena med förslaget till förordningen, utan även att metoderna för att inhämta informationen ska överensstämma med principerna om nödvändighet och proportionalitet.
23. När det gäller gränsöverskridande överföring av uppgifter mellan de olika involverade enheterna ser datatillsynsmannen inga särskilda problem i dataskyddshänseende. Endast artikel 27.3 i förslaget väcker några ytterligare reflektioner. Här fastställs det att bankerna får översända sin förklaring (med mallen i bilaga III) med hjälp av ett säkrat elektroniskt kommunikationsmedel. Ordet "får" används eftersom användningen av elektroniska kommunikationsmedel är ett alternativ till att sända förklaringen med vanlig post. Detta framgår av bilaga III. Enligt artikel 27.3 ska bankerna tillåtas använda elektroniska kommunikationsmedel, men endast om de är säkra. Datatillsynsmannen rekommenderar lagstiftaren att klargöra denna bestämmelse, eftersom den nuvarande lydelsen skulle kunna tolkas som att det är valfritt av använda säkrade medel. Artikel 27.3 skulle kunna ersättas med följande: "Banken får översända sin förklaring med hjälp av ett elektroniskt kommunikationsmedel, om detta medel är säkert enligt artiklarna 16 och 17 i direktiv 95/46/EG".

III. SLUTSATS

24. Datatillsynsmannen välkomnar de insatser som har gjorts för att behandla de olika dataskyddsaspekter som aktualiseras genom det föreslagna instrumentet i form av det europeiska föreläggandet om bevarande av bankkontotillgångar. Något han särskilt uppskattar är tillämpningen av nödvändighetsprincipen och hänvisningarna till denna princip. Datatillsynsmannen anser emellertid att det skulle behövas några ytterligare förbättringar och klargöranden av förslaget till förordning. Datatillsynsmannen rekommenderar följande:

- Att överväga att i artikel 25 införa en möjlighet för käranden att begära att dennes adressuppgifter avlägsnas från de olika handlingar som tillhandahålls svaranden.
- Att avlägsna fälten med frivilliga uppgifter från bilaga I (svarandens telefonnummer och e-postadress) om det inte kan styrkas att det föreligger ett faktiskt behov.
- Att begränsa de uppgifter som tillhandahålls av käranden enligt artikel 17.2 till de uppgifter som är nödvän-

diga för att identifiera svaranden och fastställa dennes bankkonto (eller bankkonton).

- Att överväga att ersätta hänvisningen i artikel 17.4 till "alla lämpliga, skäligen medel" med "en av de båda metoder som avses i punkt 5".
- Att förklara vad som menas med hänvisningen "befintliga offentliga register" i artikel 17.5 b.
- Att omformulera artikel 27.3 enligt följande: "Banken får översända sin förklaring med hjälp av ett elektroniskt kommunikationsmedel, om detta medel är säkert enligt artiklarna 16 och 17 i direktiv 95/46/EG".

Utfärdat i Bryssel den 13 oktober 2011.

Giovanni BUTTARELLI
Biträdande Europeisk datatillsynsman